

N:o 213.

Af herr **J. Anderson** i Tenhult, *i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående fjerdingmansbestyrets utgörande.*

Uti den kongl. proposition, n:o 2, som denna dag i Andra Kammaren utdelats rörande förslag till lag angående fjerdingmansbestyrets utgörande, är föreslaget:

Uti § 1, att fjerdingman skall vara till biträde åt kronobetjeningen, och följaktligen fjerdingsmännens verksamhet ej vara en kommunalangelägenhet, utan till gagn åt staten och det allmänna, hvarjemte i samma § föreslås, att Konungens befallningshafvande skall bestämma, huru många sådane underordnade medhjelpare kronobetjeningen bör ha.

Uti § 4 föreslås, att det skall tillkomma statens tjenstemän att afgöra, om utsedd fjerdingman är för befattningen lämplig, och i vissa fall äfven bestämma, hvem som skall blifva sådan, samt utfärda antagningsbevis och derom kungöra distriktet.

Uti § 6 bestämmes, att statens tjensteman, nemligen kronofogden, eger, när han så för godt finner, utan fjerdingmansdistriktets hörande afskeda fjerdingman och vid sådana tillfällen så väl som vid annan ledighet, till ex. vid dödsfall, förordna annan person inom eller utom distriktet att, mot ersättning till hvad pris som helst, på fjerdingmansdistriktets bekostnad, uppehålla befattningen.

Uti § 7 föreslås dessutom, att närmare bestämmelser angående fjerdingmän och deras åligganden skola meddelas af Konungen.

Då fjerdingsmännens skyldigheter skola blifva sådana, som i lagförslaget antydes, till hjälp och biträde åt statens löntagande tjenste-

Bih. till Riksd. Prot. 1899. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 43 Häft. (N:is 213—214). 1

män, och dessa blifva de som faktiskt afgöra, hvilka som få vara fjerdingsmän, har man anledning fråga, hvarför staten ej skall aflöna äfven de senare. Tvärt om föreslås i § 3, att skälig aflöning skall lemnas af landtkommunerna.

Då kommunerna på landet tryckas af höga skatter, skulle dessa blifva ännu svårare, om det kongl. förslaget antages. Hvem skall afgöra, huru stort belopp som erfordras till hvarje fjerdingsman för att kunna kallas »skälig aflöning»? Måne kronofogden eller Konungens befallningshafvande skall göra det? Då man står i valet emellan att genom lag ålägga kommunerna de utgifter, som nu äro i fråga, eller bibehålla fjerdingsmansbestyret sådant det nu är, tror jag de flesta vilja det senare.

Skall en lag komma till stånd i det syfte, hvarom nu är fråga, bör fjerdingsmännens aflöning såsom i forna tider utgå af statsmedel, eller åtminstone en del utaf aflöningen, till ex. 50 kronor per år, till hvarje i behörig ordning tillsatt fjerdingsman.

Flera ändringar i det framlagda förslaget böra göras, men det kan ske utan att motion derom väckes.

Skulle Riksdagen ha för afsigt att antaga en »lag angående fjerdingsmansbestyrets utgörande», yrkar jag, att § 3 i det kongl. förslaget får följande förändrade lydelse:

Fjerdingsman skall förses med aflöning, som å kommunalstämma bestämmes och som skall utgöras efter enahanda grund, som för kommunalutskylder i allmänhet är eller kan varda föreskrifven. Staten bidrager med 50 kronor för hvarje fjerdingsman.

Skulle vederbörande utskott anse nödigt förändra ordställningen i mitt ändringsförslag af § 3, så har jag ingenting deremot, blott ändamålet med mitt förslag vinnes.

Öfriga ändringar i det kongl. förslaget, som jag anser nödiga, förbehåller jag mig att vid ärendets behandling få framställa.

Då den kongl. propositionen är hänvisad till lagutskottet, torde denna motion dit remitteras, hvarefter ärendet i sin helhet antagligen kommer att förberedas af sammansatt stats- och lagutskott.

Stockholm den 30 januari 1899.

J. Anderson.